

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

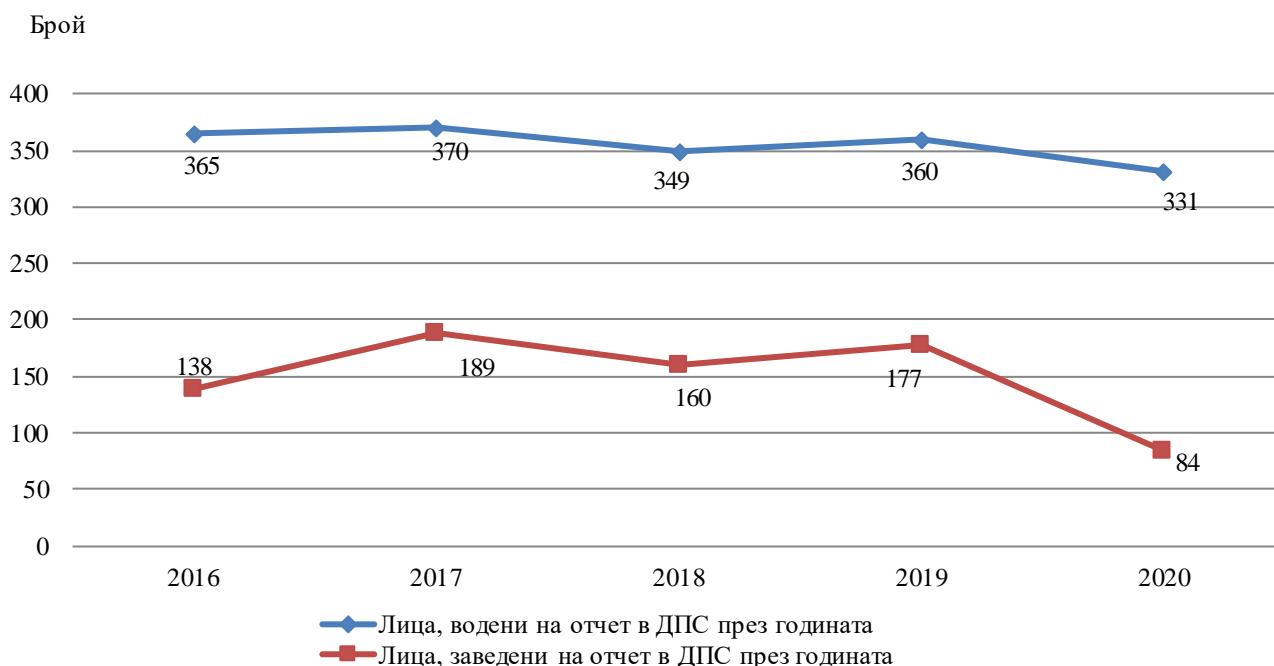
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2020 г. в област Плевен на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 331 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- 76.7% са непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години), а 23.3% - малолетни (8 - 13 години);
- момчета са 275 (83.1%), а момичета - 56, или 16.9%;
- учащи са 266 малолетни и непълнолетни лица, или 80.4%;
- в криминогенна среда живеят 308 малолетни и непълнолетни (93.1%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Плевен през периода 2016 - 2020 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет¹ в ДПС през 2020 г.** в областта е 84, като момчетата са 66 а момичетата - 18.

През 2020 г. **от отчет в ДПС са снети** 134 малолетни и непълнолетни лица, или 40.5% от водените на отчет през годината. От тях 81 лица (60.4%) са отпаднали поради поправка на поведението, 44 - поради навършване на 18 години (32.8%), а 9 лица (6.7%) - на други основания.

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, **преминали през ДПС за извършени противообществени прояви** в област Плевен през 2020 г. са 274. Малолетните и непълнолетните момичета са 75 (27.4%), а момчетата са 199 (72.6%).

В структурата на наблюдаваните противообществени прояви най-голям е броят и дялът на лицата, преминали през ДПС за:

- прояви на насилие и агресия - 37 лица (13.5%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 36 лица (13.1%);
- бягство от вкъщи, от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 32 лица (11.7%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 27 лица (9.9%).

Извършени престъпления

През 2020 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица** в област Плевен, **преминали през ДПС за извършени престъпления** е 225.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършителите на кражби са 114 лица, или 50.7% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 23.7% (27 лица) и на кражби от домовете - 22.8% (26 лица).

От общия брой на извършителите на престъпления, 36 лица (16.0%) са преминали през ДПС за хулиганство, 27 лица (12.0%) - за унищожаване и повреждане на имущество, 4 лица (1.8%) - за грабежи, а 3 лица, или 1.3% - за престъпления свързани с наркотици.

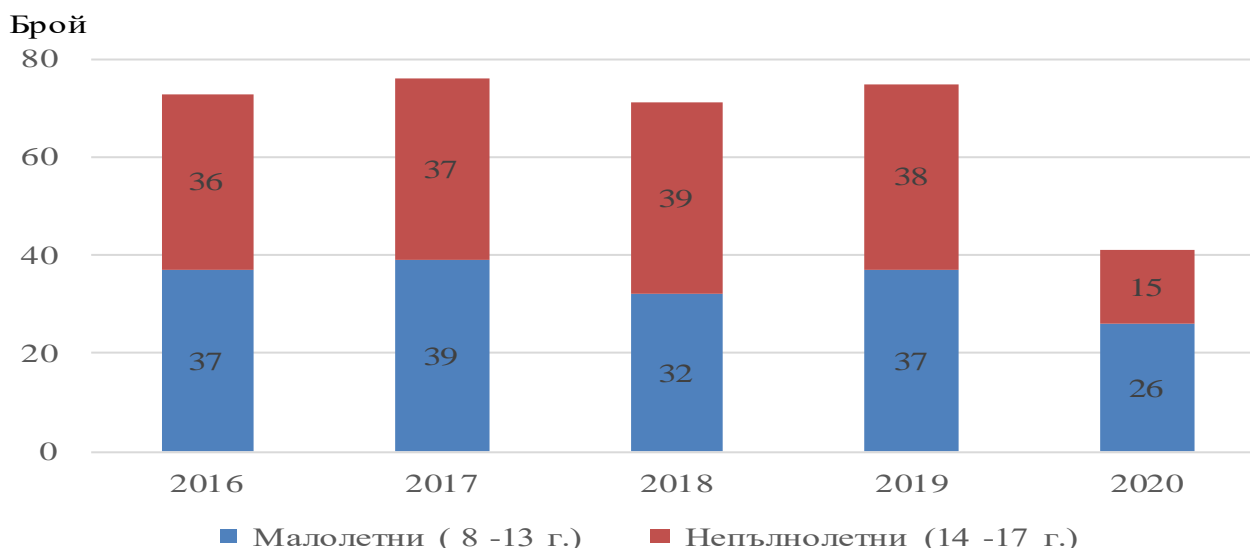
Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2020 г. в област Плевен са 41, от които 13, или 31.7% са момчета. Относителният дял на непълнолетните, пострадали от престъпления, е 36.6% (15 лица), а на малолетните - 63.4% (26 лица).

През 2020 г. най-голям е броят на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от кражби на имущество - 19, от тях момчетата са 6, а момичетата 13. Регистрираните в ДПС случаи на деца, жертви на блудство са 4 и 2 лица - за склоняване към просия.

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 2. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления в област Плевен през 2016 - 2020 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2020 г. местните комисии са образували 296 възпитателни дела и са наложили 333 възпитателни мерки в съответствие с чл. 13, ал 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 202 лица за извършените от тях 299 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 206 мерки (61.9%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 49 мерки (14.7%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 20 мерки (6.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи - 17 мерки (5.1%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки в област Плевен през 2020 г. са следните:

- малолетни са 60 (29.7%);
- непълнолетни - 142 (70.3%);
- момчета са 157 (77.7%), а момичета - 45 (22.3%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки

съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).